

آشفتگی در روابط بین‌الملل!

بسیاری از صاحب‌نظران روابط بین‌الملل، آینده روابط دولت‌ها و کشورها را چه در سطح منطقه‌ای یا بین‌المللی به چگونگی ادامه یا پایان «جنگ اوکراین» ارزیابی و پیش‌بینی می‌کنند.

به گزارش سایت خبری پرسون، ابوالقاسم قاسم زاده در یادداشتی نوشت: از پایان جنگ جهانی دوم، مفهوم روابط بین‌الملل با تعریف جهان دارای دو ابرقدرت (شرقی آن اتحاد جماهیر شوروی و غربی آن آمریکا با مجموعه کشورهای متحد اروپای غربی، توازن نسبی قدرت همراه با مرزبندی‌های مشخص از جغرافیای سیاسی داشت. در آن توازن نسبی، «ناتو» و «ورشو» قدرت متحد نظامی غربی و شرقی خوانده می‌شدند که مرزبندی آنها معین بود. با فروپاشی «اتحاد جماهیر شوروی» و در سوی دیگر با فروپاشی دیوار شرقی - غربی برلین و سربرآوردن اتحادیه اروپا، جهان در انتظار برقراری توازن جدید از روابط بین‌المللی قرار گرفت.

تعریف تعامل و روابط بین‌الملل با قدرت تکنولوژیکی، اقتصادی، همچنین سیاسی و نظامی جدید، دگرگون شد. به ویژه در فاصله زمانی کوتاهی چین قدرتمند سربرآورد و در عمل مجموعه کشورها در شرق آسیا بعد از پایان جنگ ویتنام شاخص مهم تأثیرگذار در روابط بین‌المللی شدند. تا آنجا که مجموعه روابط بین‌الملل با سه شاخص و محور ابرقدرت آمریکا، روسیه و چین (دولت‌های دارای سلاح هسته‌ای) با کسب امتیاز «حق و تو» در شورای امنیت سازمان ملل، سکandar توازن در روابط بین‌المللی شدند.

اکنون مهم‌ترین عامل در به هم ریختگی توازن بین‌المللی گذشته را باید در معادله «قدرت و تهدید منافع» در جغرافیای سیاسی و رقابت‌های سه ابرقدرت آمریکا، روسیه و چین دید. پدیده جنگ «اوکراین»، همچنین بحران خطر جنگ بر سر «تایوان» و همراه آن فقرزدگی بخش بزرگی از کشورها در قاره آفریقا، آسیا و آمریکای لاتین بسیاری از توافقات و سامان گذشته در روابط بین‌المللی را به هم ریخته است و آشفتگی در روابط بین‌المللی، شاخص برجسته از تعریف جهان شده است. اگرچه بهره‌گیری از قدرت «تکنولوژی ارتباطات» سرعت و وسعت چرخش اطلاعات و داده‌ها، چنین گستره از خطر آشفتگی در روابط بین‌الملل را مدام تسکین می‌دهد.

بسیاری از صاحب‌نظران روابط بین‌الملل، آینده روابط دولت‌ها و کشورها را چه در سطح منطقه‌ای یا بین‌المللی به چگونگی ادامه یا پایان «جنگ اوکراین» ارزیابی و پیش‌بینی می‌کنند. در اغلب این نظریه‌ها که جنگ در اوکراین را تقابل پوتین - بایدن می‌نامند، هشدار از رویارویی اتمی دو ابر قدرت آمریکا - روسیه خطری بسیار جدی شمرده می‌شود. در همین نقدها از آوارگی نزدیک به ۱۰ میلیون شهروند اوکراینی یاد می‌شود که اغلب کشورهای اروپایی به‌ویژه دو کشور آلمان و فرانسه در زیر بار سنگین هزینه‌های چنین آوارگی قرار گرفته‌اند. در حالی‌که هنوز آینده ادامه جنگ در اوکراین مشخص نیست! آمریکا با تشدید بحران بر سر تایوان، می‌خواهد چین را گام‌به‌گام وارد تقابل نظامی کند. خطر باز شدن جبهه‌ای دیگر از جنگ آمریکا تا چین بر سر شعار «تایوان کشور مستقل» چنان شده است که «مکرون» بعد از دیدارش از چین و گفتگوی مستقیم با «شی» رئیس جمهوری چین گفت: «اروپا باید از کشیده شدن به رویارویی بر سر تایوان دوری کند و وابستگی خود به آمریکا را نیز کاهش دهد».

خبر دیدار رئیس جمهوری چین از مسکو و گفتگوی مستقیم شش ساعته او با پوتین را اغلب رسانه‌ها، نشانه‌ای از آشفتگی در روابط بین‌المللی و آژیر خطر امتداد جنگ ناتو در اوکراین به جنگی اتمی، تفسیر کردند. رئیس جمهوری چین در پایان دیدارش با رئیس جمهوری روسیه گفت: «طرحی مفصل برای پایان بخشیدن به جنگ در اوکراین به دست آورده است.» اما هنوز خبری از پایان جنگ که هیچ، حتی از آتش‌بس مورد قبول دو طرف به صورت موقت هم نیست!

در خاورمیانه، به‌ویژه در حوزه خلیج فارس توافق تهران - ریاض در پکن و از پی آن گشایش سفارتخانه‌های دو کشور بعد از ۷ سال قطع روابط رسمی سیاسی دو دولت، شوک بزرگ سیاسی - خبری شد که با تجدید روابط تهران با همه دولت‌های عربی در خلیج فارس، هنوز پس‌لرزه‌های آن برای «نتانیاها» و سران رژیم صهیونیستی ادامه دارد. همچنین این خبر از دیروز جلب توجه کرده است که رسانه‌های خبری غربی چنین گزارش کرده‌اند: «hellip& آمریکا به تازگی اعلام کرده در واکنش به حملات اخیر شبه نظامیان مورد حمایت حکومت ایران در عراق، سوریه، لبنان و مناطق فلسطینی به مواضع آمریکا و اسرائیل، یک زیر دریایی با موشک هدایت‌شونده به دریای سرخ فرستاده است. روزنامه «وال استریت ژورنال» نوشته است، حرکات زیردریایی‌ها اغلب علنی نمی‌شوند، مگر این‌که آمریکا بخواهد با اعلام این تحرکات پیامی ارسال کند.»

مجموعه اخبار چه درباره جنگ اوکراین یا جنون‌زدگی جنگی «نتانیاها» و دولت راست افراطی او در اسرائیل با حمله به داخل مسجدالاقصی به نمازگذاران در ماه رمضان و تهدید مدام او با حمله هوایی به سوریه و لبنان و hellip&، گستره آشفتگی در روابط بین‌الملل را چنان نشان می‌دهند که بسیاری از رسانه‌ها آژیر خطر جنگی فراگیر را به صدا درآورده‌اند.